

به نام خدا

کاترین کزاسکی، در سال ۱۹۴۳ در فرانسه به دنیا آمد. تحصیلات خود را در رشته فیزیک از دانشگاه بوئنس آیرس و سرانجام در سال ۱۹۷۱، دکترای خود را در رشته نجوم از دانشگاه هاروارد اخذ کرد. سپس مدتی در انیستیتو فناوری کالیفرنیا (CALTECH) فعالیت کرد و پس از آن به فرانسه بازگشت. او از سال ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۹، بعنوان رئیس موسسه (Direction des Sciences de la Matière) تیمی متشکل از ۳۰۰۰ دانشمند، مهندس و تکنیسین در رشته های مختلف علمی شامل فیزیک، شیمی، اخترفیزیک و علوم زمین را رهبری کرد. از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۷ نیز مدیریت رصدخانه جنوبی اروپا را عهده دار بود. او همچنین رهبر گروه طراحی و ساخت دوربین ISOCAM، متصل بر روی رصدخانه فضایی مادون قرمز اروپا بوده است و تاکنون بیش از ۲۵۰ مقاله بین المللی را منتشر کرده است. او از سال ۲۰۰۶ نیز سمت ریاست اتحادیه بین المللی نجوم را بر عهده دارد. در آغازین روزهای سال بین المللی نجوم، تصمیم گرفتیم تا در طی مصاحبه ای کوتاه با دکتر کزاسکی، به سراغ اهداف و چشم اندازهای این رویداد بزرگ علمی برویم.

۱ - بعنوان نخستین سوال، انتظار دارید تا چه حد سال جهانی نجوم، بر روی عموم تاثیرگذار باشد؟

شاید از میان تمامی علوم، اخترشناسی بهترین موقعیت را برای تاثیرگذاری مثبت روی زندگی افراد داراست. مردم سراسر جهان و از تمامی طبقات اجتماع قادرند به آسمان پرستاره نگریسته و پیرامون این که چه بوده است، چه هست و در آینده چه خواهد شد، شگفت زده شوند. اما نجوم، چیزی فراتر از احساس عظمت و در عین حال شگفتی است؛ این علم همچنین به سوالات غیرقابل باوری پاسخ می دهد، مانند: چگونه ستارگان می درخشند؟ چرا بایستی منظومه شمسی را کاوش کنیم و اینکه آیا حیاتی در ماورای زمین وجود دارد؟ سوالات و جوابهایی چون این، مردم را شیفته خود می کند و در نتیجه، آمیختگی یک سال با فعالیت های مرتبط با نجوم، مطمئناً تأثیراتی را در بر خواهد داشت.

۲ - نظر شخصی شما در رابطه با شعار رسمی سال بین المللی نجوم (بر شما با کشف جهان)، چیست؟

هدف کلیدی سال بین المللی نجوم (۲۰۰۹)، در دسترس ساختن علم اخترشناسی در سطحی وسیع، مابین مردم است. افرادی با سنین مختلف، چیزی را می یابند که آنان را شیفته خود کند و دانش جدیدی که آن را همراهی کند. من فکر می کنم که این شعار، چنین موضوعی را بازتاب می دهد و سال جهانی نجوم، تصمیم دارد که جهان را به تمامی ما تقدیم کند تا کاوش کنیم!

۳ - رشد فعالیت های نجوم آماتوری را در ایران که اخیراً سیر صعودی به خود گرفته است، چگونه ارزیابی می کنید؟ در رابطه با دیگر کشورهای در حال توسعه چطور؟

من، فعالیت های نجوم آماتوری در کشورهایی چون ایران را نشانه بسیار مثبتی می دانم که پله پله در حال پیشرفت است. این روندی است که بر بسیاری از کشورهای در حال توسعه سایه انداخته است، و این نشانه مسلمی است که زمان آن فرارسیده است تا با کمک سال ۲۰۰۹؛ سال بین المللی نجوم، با ذوق و شوق فراوان، توجه به علم نجوم را به سمت اذهان عمومی سوق دهیم.

۴ - سال بین المللی نجوم، چگونه کشورهای در حال توسعه را رشد خواهد داد؟

فعالیت های برنامه ریزی شده در این سال، مشتاقانه ما را آگاه می کند که (سال جهانی نجوم) فرصت بسیار متمیزی را ایجاد خواهد کرد تا کشورهای در حال توسعه، پیشرفت یابند. این امر، در طول سال ۲۰۰۹ و با به اشتراک گذاری منابع اطلاعاتی، انجام فعالیت های تخصصی و نیز بوسیله فنون ارتباطی مابین تمامی کشورهای شرکت کننده، محقق خواهد شد. در ابعاد بزرگتر، شبکه هایی بر پا شده اند که نهادها و متخصصان سرتاسر جهان را به هم مرتبط می سازند تا بهتر بتوان به اهداف مشخص شده در سال بین المللی نجوم نایل شد. این شبکه ها همچنین پس از سال ۲۰۰۹ نیز پابرجا خواهند ماند تا همچنان کشورهای در حال توسعه به سطح وسیعی از فرصت ها دسترسی داشته باشند.

۵ - آیا سال جهانی نجوم، می تواند بر روابط سیاسی و فرهنگی مابین کشورها نیز تاثیرگذار باشد؟

نجوم، تقویت کننده همکاری ها مابین مرزهای فیزیکی و تقسیمات بشری است و ذاتاً علمی است که به ترویج صلح می پردازد. امیدوارم که این واقعیت در سال جهانی نجوم نمایانگر شود. این سال، یقیناً به میزان کافی شناخته شده است تا نظرات مثبت ملت ها را به سوی خود جلب کند. برای

مثال در روز سال نو، دکتر صادق واعظ زاده، معاون امور علمی و فناوری رئیس جمهور ایران، پیام مهیجی را در حمایت از علم نجوم صادر کرد و همین موضوع، این واقعیت که سال جهانی نجوم، فعالیتی جهانی است را برجسته تر ساخت. چند هفته پیش از آن نیز، پاپ بندیکت شانزدهم، به تمامی افرادی که این سال را جشن می گیرند، ابراز احترام کرد. بنابراین در سال جهانی نجوم پتانسیل واقعی برای تاثیرگذاری بر روی روابط سیاسی و فرهنگی وجود دارد .

۶ - ۴۰۰ سال پس از اختراع انقلابی گالیله، ما سال بین المللی نجوم را به بزرگداشت چنین حادثه ای، جشن می گیریم. آیا امکان دارد که در آینده ستاره شناسان، اینچنین کشفیات پراهمیت و قابل قیاسی را به انجام برسانند ؟

در محدوده علم نجوم، کشفیات بصورت روزانه انجام می پذیرند و این یکی از دلایل مهیج بودن این شاخه از علم است ! ممکن است که روزی عاملی همچون بکارگیری تلسکوپ توسط گالیله، بار دیگر انقلابی در جهان ما ایجاد کند. در واقع، همچنان که تلسکوپهای بزرگتر و جدیدتری طراحی و ساخته می شوند، من اطمینان دارم که شگفتی های بسیاری در انتظار اکتشافند .

۷ - با توجه به همکاریهای مابین سال جهانی نجوم و سال جهانی قطب ها، نجوم، چگونه می تواند سیاره ما را از خسارت های جبران ناپذیر انسانی به سیاره مان حفظ کند ؟

هر دوی این نهادها (سال بین المللی نجوم و سال بین المللی قطب ها)، این واقعیت را که سیاره ما برای بشریت با اهمیت بوده و برای بقای ما حیاتی است، درک کرده اند. یکی از راه هایی که سال جهانی نجوم در نظر دارد تا بوسیله آن به حفظ سیاره امان کمک می کند، پروژه آگاهی از آسمان تاریک (www.darkskiesawareness.com) است. این فعالیت ها، باعث می شوند تا آگاهی از معضل آلودگی نوری که سبب حذف ستارگان از آسمان نقاط پرجمعیتی همچون شهرها می شود، افزایش یابد. اینها، بخشی از تلاشهایی است که موجب می شود تا سیاره ما برای خود و نسل های آینده مان حفظ شود .

۸ - منجمان آماتور، تا چه حد می توانند به اخترشناسان حرفه ای جهت دستیابی به اهداف علمی کمک کنند ؟ در رابطه با اهداف سال جهانی نجوم چطور ؟

نجوم، یکی از اندک حوزه های علم است که آماتور ها می توانند کشفیات جدیدی را بوسیله ابزار قابل دسترس، به انجام برسانند. بسیاری از منجمان آماتور بوده اند که برای مثال موفق به کشف دنباله دارها و ابرنواختر های بسیاری شده اند. از حیث سال جهانی نجوم، منجمان آماتور نسبت به منجمان حرفه ای بسیار فراوان ترند که اغلب با جدیت و رغبتی که برای به اشتراک گذاری علایقشان به دیگران دارند نیز متمایز می شوند. بنابراین آماتورها عنصر کلیدی این سال هستند و بسیاری از فعالیت ها را میزبانی خواهند کرد و یا در انجام آنها شریک می شوند .

۹ - بعنوان آخرین سوال؛ چه پروژه های جهانی با اهمیتی در نظر است تا در سال جهانی نجوم برگزار شود ؟

افتتاحیه رسمی سال، در روزهای ۱۵ و ۱۶ ژانویه در پاریس برگزار خواهد شد که انجام سخنرانیهای مفید و با اهمیت و حتی ارتباطات زنده تصویری با دانشمندی که در نقاط دورافتاده جهان به فعالیت می پردازند، از جمله برنامه های آن است. برخی از پروژه ها نیز از پیش آغاز به کار کرده اند. در روز سال نو بسیاری از منجمان سراسر دنیا، در خیابانها به اجرای برنامه ابتکاری موسوم به "سپیده دم سال جهانی نجوم" پرداختند که در این برنامه خورشید از طریق ابزارآلات ایمنی ویژه ای برای مردم نمایش داده شد؛ صحنه ای که شاید بسیاری افراد هرگز پیش از این آن را ندیده بودند. پروژه دیگری که در روز سال نو آغاز به کار کرد، Cosmic Diary نام دارد. وبسایت www.cosmicdiary.org ، محلی است که ستاره شناسان حرفه ای خاطرات روزانه ای را در رابطه با شغل و زندگیهایشان می نویسند و خوانندگان می توانند آنها را مطالعه کرده و حتی به آنها نظر بدهند و مستقیماً از ستاره شناسان سوالاتی را بپرسند. بنابراین پروژه های بسیاری در نظر است تا اجرا شود و بسیاری نیز آغاز به کار کرده است.

از اینکه در این مصاحبه وقتتان را در اختیار ما قرار دادید، بسیار متشکرم.
من نیز از شما سپاسگذارم.

مصاحبه و تنظیم از : احسان سنایی اردکانی

<http://www.shafaq.co.cc>

www.iya-shafaq.co.cc (صفحه ویژه سال بین المللی نجوم)

سال جهانی نجوم، گرمی باد